

FESTA AROMÀTICA

"I en tornar Esau del camp, li va dir a Jacob: et pregue que em dones una mica d'aquest guisat vermell, perquè estic molt cansat. I Jacob va contestar: ven-me avui la primogenitura. Aleshores va dir Esau: heus aquí que jo em moriré; de què em servirà, doncs, la primogenitura? I va dir Jacob: Jura-m'ho en aquest dia. I li ho va jurar. I li va vendre a Jacob la seva primogenitura. Aleshores Jacob li va donar pa i minestra de llenties a Esau, i ell va menjar i va beure, es va aixecar i se'n va anar. Així va menysprear Esau la primogenitura." (Gènesi, XXV, 27 a 34.)

No és banal observació ni arenga apocalíptica prevenir els bondadosos lectors i usuaris de la festa, del punt de despreocupació somàtica a què hem arribat en començar les jornades festives. Això és, deducible un contingut de temps molt apreciable -tot el dia- a menjar i beure (fotre i no creure, segons Anònim). Per tan tendenciosa afeció, situada entre la desídia orgànica i el sibirisme amateur, fóra convenient i plausible convidar el poble pla a reconsiderar els seus excessos gastronòmics en favor d'una regeneració qualitativa i quantitativa que elevara els vila-realencs a una imatge protoestètica més noble, saludable i adient al nou rumb de l'Europa mastriquista.

Però... ¿por qué?, diran alguns. ¿Por dónde?, afegiran altres. Molt fàcil: la resposta als dubtes horitzontals de la nissaga humana sempre ha vingut de la natura. L'eucaliptus, l'agrimònia, el fenoll o l'alfàbega regalimen un seguit de propietats beneficioses que ennobliran els esperits i faran, de l'incorregible "panxudet", un Poseidó sublim a cavall de l'avantguarda festera.

En primer lloc ens convé la *centaura*, planta que deu el seu nom al més savi i famós dels centaures (Quiró); és especialment recomanable per combatre els estats de fatiga, acusats pels pelegrinatges nocturns a les penyes, o la debilitat en general, causada possiblement per córrer el bou per la vila, i

no tant per l'amenaça del bou com per l'expandiment de la vila. Ben bé estem davant d'un vegetal que emularà, en llegenda, al mateix Tauritón.

Més fructuosa encara ens resultarà l'*artemisia dracunculus*, anomenada *estràgó* per aquells rústics que ignoren el valor embellidor de l'onomàstica. De noble aroma, imprescindible en casals on la volumetria és negativa i l'aire es renova amb dificultat. Com que té la propietat de reemplaçar el pebre, la sal i el vinagre, pot esdevenir condiment en coques de tomaca, o amanides il·lustrades a la Diderot la nit de la nulla (enguany tota de corder, per favor).

De sempre és sabut que totes les penyes tenen algun membre numerari el qual, de setembre a maig i de maig a setembre, s'ocupa en recordar-nos les peculiars excel·lències culinàries que l'avalen en un determinat àpat. Els companys, amb llicenciosa actitud, solen claudicar a la proposició deshonesta i incloure en el programa del grup la suspecta degustació, tot en honor al correligionari. Una vegada fet i menjat, la fitoteràpia moderna recomana, en casos semblants, infusions d'*agrimònia*, per a malalties del fetge, gota i diabetis. Igualment és favorable per a després del karaoke, en modalitat de gargarismes i barrejada amb aigua, per alleugerir els problemes de laringitis, ronquera i inflamació bucal.

Diuen que qui va al camp i no agafa romer no té un amor vertader, però és més cert que qui passa per un rocam i no cull *timó*... eixe no té perdó. El nom de l'herba deriva dels grecs i significa "valentia". En l'actualitat, té un gran valor per recordar la importància ortografia de l'accent. Amb propietats també medicinals, és ideal en la setmana de Festes quan no sabem on col·locar el cotxe i hem pegat ja tres voltes al poble sense tallar cap orella. És cert que s'habiliten zones d'aparcament a les afores i a les quals convé anar amb dos cotxes: un per deixar-lo aparcat i l'altre per tornar a casa. El *timó* activa la circulació i combat el

cansament, els estats nerviosos al Madrigal, el reuma a la missa del Sant i les convalescències als concerts radicals.

Un tant mancada de popularitat però no per això menys terapèutica és la *milenrama*. Permet l'aplicació externa localment en banys i cataplasmes, també cicatritza les ferides que s'han produït en la conquesta d'una plaça per presenciar el pregó de festes. Però reclama el seu ús de manera indefugible després de menjar "empedrao", perquè calma els desigs irreprimibles de notoriedad volàtil, les conseqüències dels quals efluvis podrien superar en fatalitat la malaurada reacció de les fuites radioactives. Altra funció més noble de la planta es troba en la qualitat refermant de la pell, com a contribució cosmètica per a mares que juguen amb les noves joguines de les filles: Claudia Schiffer, Naomi Campbell, Elle MacPherson.

I més profitosament conegut resultarà l'*orenga*, estesament divulgat per coronar aquella espècie de coca redona policroma amb molts trossos de moltes coses i formatge, que és típic servir-se en plat gran, vi rosat i tapet a quadres foradat. Però no solament la pitza acull les exuberàncies de l'*orenga*, també el seu aroma mitiga les dolences de gola i la tos, acumulada en l'esforç improductiu de cantar "clavelitos" amb una tessitura tonal inadequada i impròpia de qualsevol persona que presumeix de circumdar els mateixos carrers que el Mestre Goterris (G.D.).

Finalment suggerirem completar la depuració "in corpore et spiritu" amb una planta molt coneguda al nostre poble: l'*alfàbega*. També va ser batejada pels grecs i gràcies a ells sabem que el nom no ve de la fava comuna sinó dels mots helènics *olorar* i *rei* (perfum de reis). Recomanable als polítics, com a infusió combat el mal alé i els còlics pressupostaris, les cefalàlgies d'endeutament públic i els refredats municipals d'aires condicionats.

Els remeis d'origen botànic sempre han estat els més lloats en totes les èpoques i règims, des dels imperis que es glorificaven amb llorer fins a les democràcies que s'inhibien amb bonsais. Les autoritats locals també comencen a interessar-se ara per un dels ecosistemes més autòctons del nostre poble: la séquia major. ¿Són terapèutiques les possibilitats que ofereix al vianant un passeig contextual per la séquia, o pel contrari les textures indefinides de l'aigua no es corresponen amb l'ideal ecològic del PGOU? Atés que el pa i el circ estan passats de moda, ja ens espera un nou referèndum: "Estimat conciudadà, què opina Vosté de tapar la séquia major?".

Com diu la nova política de pactes: salut i "infusió per a tots". (O era café?).